

මගේ මනකයේ රැඳුණු නන්ද මාලිනි ගේ මුල්ම ගීතය "රුක් අත්තන මල මුදුනේ බබරු නටන හන්දාවේ" විය යුතු යැයි සිතමි.

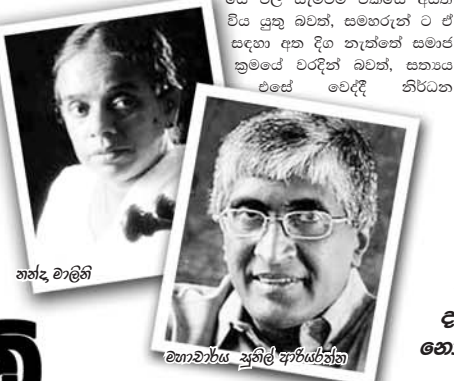
මා කුඩා කල අපේ වන්නේ කොනක රුක් අත්තන ගසක් කිවුනි. ඒ ලගින් මා යන සෑම විටක මට නන්ද මාලිනි ගේ එම ගීතය ද, හරුන් ලන්තූ ගැයූ "මගෙ නාමලී බැදි ආදරේ" ගීතය ද, චීන සර්කස් ද, අනිවාර්යයෙන් ම සිහිවිය.

හරුන් ලන්තූ ගේ ගීතය මට සිහිවූයේ එම ගීතය අඩංගු "ගොපළ හඩ" චිත්‍රපටයේ ප්‍රධාන චරිතය වූ නාමලී නයෙක් දණ්ඩ කර මිය ගිය පසු රුක් අත්තන ලියෙන්න නැවුණු මිනි පෙට්ටියක අවසන් ගමන ගෙන යෑදී, රුක් අත්තන මසු බලන්න සර්ප විස නැසී, යළි සිහි ලැබී සිය පෙම්වතා හා එක් වීමට ඇයට අවකාශ ලැබූ අපූරු කතා පුවත එහි අඩංගු වූ බැවිණි. ඒ සමගම, චීන සර්කස් මට සිහිවූයේ, "ගොපළ හඩ" චිත්‍රපටය බැලීමට අප පවුලේ සියළු දෙනාම ගියේ ඒ සමග තිරගත වූ චීන සර්කස් පිළිබඳ මෙහි චිත්‍රපටය නැරඹීමට අපට තිබූ අවශ්‍යතාවය නිසා වීමය. මෙය පවුලේ අප පස් දෙනා එකට නැරඹූ එකම චිත්‍රපටය ද වීම විශේෂයකි.

කෙසේ නමුත් මේ දිනවල අපේ ප්‍රියතම ගායිකාව වූයේ නන්ද මාලිනි ගේ කල නොවේ. ඇන්ජලික් ගුණතිලක ය. ප්‍රියතම ගායකයා ජෝතිපාල විය. නන්ද මාලිනි ලා, අමරදේව ලා අපේ ලෝකයට පිවිසුනේ අප පුහුණුවූයේ වීමට පටන් ගත් හන්දාවේ දැකගත් අවසාන දෙවසරක පමණ කාලයේ දී ය.

මේ කාලය වන විට "ගුවන ආරාධනා" වෙන් මිදුණු නන්ද

කිහිපයක් තවමත් රැඳී ඇත. අත්තනායක හේරත් තම දේශණයේ දී, නන්ද මාලිනිය ගේ ගායනට වඩා අවධානය යොමු කළේ ඇගේ ගීත වලට මුහුණ දීමටය. ධර්මසිරි ගමගේ ලියා නන්ද මාලිනි ය ගැන, "අම්මාටරුනේ" ගීතයේ සාමාන්‍ය නිර්මාණයේ දී ජල තරංග යොදා ගෙන ඇති බවත්, එයින් ලොව සෑම ජීවියෙකුටම මුල් වූයේ, මව් වූයේ, ජලය ම ය යන සහනය ඉස්මතු වෙන බවත් යනාදී අපට අපත් ම අදහස් රැසක් මුහුණ ගේ දේශණයේ ගැබ් වී තිබුණි. සුවච්ඡා ගම්ලත් ගේ දේශණයේ දී මුහුණ කළේ නන්ද මාලිනි ය ගේ ගීත වල අරුත පිළිබඳව නිර්දේශ වූ - එවකට දෙසැප්තැම්බර් 2000 දී පමණ සුරතල් නාමයෙන් ප්‍රසිද්ධ වී තිබුණු ආකාරයේ - විවේචනයක් කිරීමයි. මුහුණ උදහරණයට ගත් එක් ගීතයක් වූයේ "නෙලා ගන්න බැ මගේ අත දිග නැ" යන ගීතයයි. මෙය ධනපති පැලැන්තියට උඩ ගෙඩි දෙන, ධනවාදී ක්‍රමය සාධාරණීකරණය කරන ප්‍රතිගාමී, සමාජ විරෝධී අදහසක් බව මුහුණ පැවසීය. ආර්ථික

නන්ද මාලිනි

මහාචාර්ය සුනිල් ආර්යාචර්යා

දීමට ද මෙකල අපට අවස්ථාව ලැබුනි. ඉන් නොනැවතුණු මවුණු දිගින් දිගටම පුහුණු වී ගිය නිර්මාණ කාර්යයේ යෙදෙනා. යාත්‍රා (1983), හේරත්ගේ දී (1985) සමග පසු කලෙක පවත ප්‍රසංගය (1987) දී ඉදිරිපත් කළහ.

මේ කාලයේ දී නන්ද මාලිනිය ගේ ගීත පිළිබඳව තවත් සම්මන්ත්‍රණයක් ජාතින් අතර සාධාරණත්වය සහ සමානත්වය පිළිබඳ සංවිධානය හෙවත් මර්ජි නම් වූ රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයේ පෝල් කැස්පරස් පියතුමා ගේ මහනුවර පිහිටි සන්යෝදය මධ්‍යස්ථානයේ දී 1983 දී පමණ පැවැත්වුණු අතර අදි කිහිප දෙනෙකු එයට ද සහභාගී වීහු. මේ සම්මන්ත්‍රණ වලදී කෙරෙන කතා අසා සිටීමෙන් ම අපේ මුද්ධි මණ්ඩල ප්‍රසාරණය විය. උදහරණයක් ලෙස මා මනෝමුල යන වදන මුලින්ම ඇසුයේ මේ සම්මන්ත්‍රණයේ දී බව මගේ මතකයයි. එසේම මෙහි දී කතා කල එක් වියනෙක්, සිහල ගීයට තාල තරංග හෙවත් තබලා යොදා ගැනීමෙන් ගායනය යටපත් වී

"ඩිගිරි අම්මා" යන්නෙන් සුනිල් ආර්යාචර්යා අදහස් කරන්නට ඇත්තේ ගමේ ගොඩේ තලතුණා උපාසිකාවක් නියෝජනය කිරීමයි. "ගපමන් හෝනා" යනු මාතර යුගයේ සිටි සුප්‍රසිද්ධ කිවිඳියෙකි. ඩිගිරි අම්මා කවි ලියන්නියක් නිසා පානම් පත්තුවේ ගම් වාසීන් ඇයට ගපමන් හෝනා යැයි නම් පට බැඳීම සිතා ගත හැකි කරුණකි. එහෙත් "ඉස්ටැන්ලි" යනුවෙන් අප දන්නා කියන වණ්ඩියෙක් ඉතිහාසයේ සදහන් නොවෙයි. මෙයාකාරයෙන් බලන කල කුතුහලය ඉතා දැඩිවේ.

ගමේ වණ්ඩි ඉස්ටැන්ලි ද සිටියා ය...!

මාලිනිය, සුනිල් ආර්යාචර්යා ගේ පද රචනයෙන් යුතු වූ "සුලං කපොල්ලේ" ආදී නව ආරාධනා අදහස් ඇතුළත් ගී මෙන්ම සහනයේ ගීතය ප්‍රසංගය වැනි ප්‍රගතිශීලී ගීත ද ගායනය කරන්නට පටන් ගෙන තිබිණ. ඇය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පරම්පරා කිහිපයකම ප්‍රියතම ගායිකාව බවට පත්විය.

කැසට් වාදන යන්ත්‍ර යනාදිය තවමත් අපේ වත්කම් සීමාවට ලංවී නොතිබුනි. පොද්ගලික බස් ද බොහෝ විට වැනි කබල් පමණක් විය. එසේ නමුදු හුදෙක් ගුවන් විදුලියේ ප්‍රචාරයෙන් පමණක් ඇය තම ගීත බහුතරයක් සිංහල රසික ජනතාව අතරය ගෙන යෑමට සමත් වූයේ, ඒ ගීත වල පොදුරු පද මාලාවන් ගේ ද, මිසුරු සංගීත සංයෝජනයේ ද නොමසුරු සංයෝගය ලබමින් බව සිතමි. පසු කලෙක මා පේරාදෙණිය සරසවියේ ඉගෙන ගනිද්දී ප්‍රථම වරට රූපවාහිනිය තුළින් "කරු ද නිදන මහ රු" වැනි ගීත රස විඳි අපූරු මට තවමත් සිහිවේ.

මා විශ්ව විද්‍යාලයේ මුල් වසරේ ඉගෙන ගනිමින් සිටි අවදියේ එක්තරා සති අන්තයක කලාගාරයේ පැවැත්වුණු නන්ද මාලිනියගේ ගීත සම්බන්ධ සම්මන්ත්‍රණයක් මගේ මතකයට එයි. මෙහි දෙසුම් පැවැත්වූවේ පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ එවකට සේවය කළ කම්කාර්‍යචාර්ය අන්තනායක හේරත් සහ ආචාර්ය මයිකල් ප්‍රනාන්දු දෙපල සහ දේශපාලන හේතු මත සරසවියෙන් තෙරපන ලදුව එවකට මුල්ගම්පොල ඉංග්‍රීසි පන්තියක් පවත්වමින් වාම දේශපාලන ව්‍යාපාරයක ද නිරත වූණු ආචාර්ය සුවච්ඡා ගම්ලත් හු වූහ. සුවච්ඡා ගම්ලත් එවකට විප්ලවවාදී කොමියුනිස්ට් සංගමයේ හෙවත් විකොපේ ක්‍රියාකාරීකයෙකුට මහනුවර ප්‍රදේශයේ කටයුතු කළේ ය. මයිකල් ප්‍රනාන්දු කොමියුනිස්ට් පක්‍ෂයේ දේශපාලන මණ්ඩල සහිතයෙකු වූ වා යැයි සිතමි. සිංහල අංශයේ සේවය කළ අන්තනායක හේරත් මා දන්නා තරමට ප්‍රසිද්ධ දේශපාලනයක යෙදුනේ නැත.

මෙදින පැවැත්වුණු දේශන පිළිබඳව මගේ සිතේ රසවත් කරුණු

පන්තියට ඉවිඡා භාග්‍යවය ඇති කවචන මෙවැනි ගීත ලිවීම සමාජ විරෝධී වන බවත් මුහුණ නරක කළේය. එය මා සිත් ගත් කතාවක් බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නොවේ. මගේ මතකයේ හැටියට මෙයට යම් විරෝධතාවයක් මයිකල් ප්‍රනාන්දු ගෙන් එල්ල වී තිබුණි. නමුත් මුහුණ සුවච්ඡා ගම්ලත් ව හැදින්වූයේ "සුවච්ඡාගේ" ගම්ලත් ලෙස නිසා එයින් හටගත් උත්ප්‍රාසය හැර වෙනත් යමක් ඉස්මතු නොවිනි. ස්ටැලින්වාදී පක්‍ෂයක මයිකල් ප්‍රනාන්දු සහ ප්‍රොස්කිවාදී පක්‍ෂයක සුවච්ඡා ගම්ලත් අතර දරුණු දේශපාලන වාද ඇතිවිය හැකි බවට සිහිමේ වරදක් නොවෙතත් එවැනි දෙයකට මවුන් යොමු නොවුනි. මා මීට පසු කලෙක දැනගත් පරිදි ප්‍රොස්කිවාදී විකොපේ ස්ටැලින්වාදී කොමියුනිස්ට් පක්‍ෂයට සමග කෙසේ වෙතත් බරපතල දේශපාලන ප්‍රශ්න තිබුනේ තවත් ප්‍රොස්කිවාදී පක්‍ෂයක් වූ නව සමසමාජ පක්‍ෂය සමගය. මෙකල නව සමසමාජ පක්‍ෂය වාසුදේව ගේ ප්‍රසිද්ධ නායකත්වයෙන් ද, වික්‍රමබාහු ගේ මහවාදී නායකත්වයෙන් ද පැවතුනි. ධනපති පක්‍ෂ හා සහගයට යෑමට වාසු පක්‍ෂයෙන් ඉවත් වූයේ මීට දශකයකට පමණ පසු කලෙකය.

"මායි එකොලහ කරුවල රු" ලිපියේ මා මින් පෙර සදහන් කළ පරිදි නන්ද මාලිනි සහ සුනිල් ආර්යාචර්යා ප්‍රසංගයෙන් බිහි වූ ගීත ඇතැම් විට ප්‍රතිගාමී බලපෑමකින් ම උඩ ගෙඩි සැපයූ ඒවා විය. මවුන් දෙපල සම්මාදන් වූ "තුන් හෙලේ කැලෑ තුල සිංහ පැටව්" ගීතය මෙන්ම "කඩුවක් ඇවිසි තැන කඩුවක් ගෙන නැගෙනු" ගීතය ද සිංහල ජාතිවාදී මූරයෝ පසු කලෙක රණ ගී ලෙස යොදාගත් බව නොහරහැකි. කෙසේ වෙතත්, එවකට පැවති (අවාසනාවන්ත ලෙස අදත් එලෙසම පවතින) ඇදහුම් රාජ්‍ය සමයේ තිරස්වීම් හා වාග්‍ය මගින් මතු කරන ලද කාලීන අවශ්‍යතාවයන් හැසිරීමේ සඳකාර්යයක් ලෙස, නන්ද මාලිනිය සහ සුනිල් ආර්යාචර්යාගේ දෙපල නිමැවූ සහනයේ ගීතය ප්‍රසංගය රටා ප්‍රතික්‍රමයේ එකසේ ජනප්‍රිය විය. පේරාදෙණියේ ක්‍රියාකාරීකයෙකුට දී ඇයට සජීවී සවන්

රු. චන්ද්‍රසූරිය විසිනි
ra.chandra.suriya@gmail.com

සෝභාවක් මතු වන බවට පිළිගත හැකි නව තර්කයක් ගෙන ආවේය.

එසේම, මා මේ ලිපියේ කුටුප්‍රාප්තිය ලෙස ඉදිරිපත් කරන්නට ඇතැයි කරන සිදුවීම වූයේ ද මෙවැනිම වූ සම්මන්ත්‍රණයක දී ය.

ඒ 1985 වසර විය. අදි අවසාන වසරේ ඉගෙනුම ලබමින් සිටියෙහු. නන්ද මාලිනිය "හේරත්ගේ දී" කැසට් පටිය එළි දැක්වූවාය. පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාල සිසු බහුතරයේ ආදරයට පාත්‍ර වූණු සිසු දුක මනා ලෙස විදහා පාන "හත්තන අඩවියේ" ගීතය ඇතුළු ගීත දෙසකක් එහි අඩංගු විය. මේ වන විට ජ්‍යෙෂ්ඨ සිසු කණ්ඩායමක කාරුණික අනුග්‍රහය යටතේ අපේ පොදු කාමරයට කැසට් වාදන යන්ත්‍රයක් ලැබී තිබුණු බැවින් නන්ද ගේ ගීත දිනපතාම වාගේ ශ්‍රවණය කිරීමට අපට වාසනාව ලැබුණි. මෙම වසරේ විශ්ව විද්‍යාල ගාන්ධාර්ව සංගමයේ වාර්ෂික ගායනා තරගයේ කාන්තා අංශයෙන් ප්‍රථම සහ තෙවන ස්ථාන ලැබුවේ ද නන්ද මාලිනිය ගේ ගී ගැයූ සිසුවියන් වීම විශේෂයකි. අපේ පියවරේ උගත් මින් එක් සිසුවියකු "කුරුවූ ගී පොතේ" ගීතය ගසා පිය දින සැසකින් කියා දැක්වූයේ දී ප්‍රථම ස්ථානය දිනා ගත්තාය. "නොවනාහේ දී" කැසට් පටියේ නන්ද මාලිනිය ගැන එක් ගීතයක් වූයේ "ඩිගිරි අම්මා" ගීතයයි. "පානම් පත්තුවේ ඩිගිරි අම්මා" යනුවෙන්ම අයට නම් ගපමන් නොනා ය" යනුවෙන් ඇරඹුණු ඒ ගීතයෙන් කියවුනේ පන්සල් සහ දේවාල

11 වන පිටුවට

